

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7Csp/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200302
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8818200302.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v spore žalobcu: B. M., N.. XX.XX.XXXX, A. S. XXXX/XXX, S., zast. JUDr. Jaroslava Oravcová, advokátka, Advokátska kancelária so sídlom Dobrianskeho 1651, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a neodkladné opatrenie, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov dlžníka č. 8300045695 z 1.2.2012 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8300045695 z 1.2.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne osobitným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde proti žalovanému domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov dlžníka č. 8300045695 z 1.2.2012 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8300045695 z 1.2.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným chcel uzatvoriť úverové zmluvy, pričom žalovaný mu predložil listiny s tým, že ak chce, aby mu bol poskytnutý úver, je potrebné predložené listiny podpísať. Predložené listiny podpísal v presvedčení, že uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8300045695 zo dňa 01.02.2012. Až od svojho zamestnávateľa, zo žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy z 30.11.2017, ktorá bola jeho zamestnávateľovi doručená, sa dozvedel, že podpísal aj Dohodu. Dohoda umožňuje žalovanému, aby od neho vymohol plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok, bez súdnej kontroly. V súvislosti s Dohodu mu nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie Dohody je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu, tak po obsahovej, ako aj formálnej stránke. Aj keď je Dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, nebol o jej dôsledkoch nijako poučený a nemal možnosť ju odmietnuť, ak chcel úver získať. Žalovaný požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mu uložilo povinnosť plniť, ako jeho zamestnávateľ, je povinný vykonávať zrážky z jeho mzdy a nemá možnosť ich priamo zastaviť ani obmedziť. Zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Žalovaný ako veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Chýba akákoľvek súdna kontrola spotrebiteľskej zmluvy z toho hľadiska, či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by podliehali ex offo súdnej kontrole. Žiadosť veriteľa jeho zamestnávateľovi o vykonávanie zrážok zo mzdy preukazuje listom z

30.11.2017 a tým zároveň osvedčuje vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou Dohodou. Jeho zamestnávateľ mu vykonal už aj zrážky zo mzdy pre žalovaného a to v mesiaci november 2017 a december 2017. Medzi listinami, ktoré mu žalovaný predložil pri uzatváraní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8300045695 z 01.02.2012, je aj Dohoda o poskytovaní služieb, ktorá obsahuje v bode 8.-8.1. ustanovenie o poplatku za odklad splátok. Ako spotrebiteľ takúto službu nevyužil a napriek tomu ju musel zaplatiť. Dohoda o poskytnutí služby je zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 OZ) a jeho zámerom nebolo ísť do zmluvného vzťahu so žalovaným kvôli nej. Obsah dohody spočíva v tom, že má platiť bez ohľadu na poskytnutie tejto vedľajšej služby. Žalovaný získava prospech skôr ako spotrebiteľ a pritom službu neposkytol. Navyiac, vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ZoSÚ). Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitosti podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať: - adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c/ ZoSÚ), - dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. ú ZoSÚ), - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a), až k), r) a y). Vyššie uvedené náležitosti, v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, absentujú. Ďalej uviedol, že aj keby dohoda, ktorú uzatvoril so žalovaným bola platná, tak podľa jeho názoru, vzhľadom na to, že ňou žalovaný chce získať aj plnenie zo zmluvnej podmienky, ktorá je neprijateľná a nezohľadňuje absenciu povinných náležitosti úverovej zmluvy, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, obstojí jeho návrh, aby bolo žalovanému a zamestnávateľovi uložené neodkladné opatrenie, zdržať sa použitia Dohody. Obava, že žalovaný zasiahne do jeho majetku, bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení sa reálne naplnila požiadanim jeho zamestnávateľa o vykonanie zrážok zo mzdy. V záujme predídenia vzniku majetkovej ujmy navrhol, aby sa dočasne zakázal žalovaným výkon zrážok zo mzdy. V súdnej veci je podľa jeho názoru dôvodné dočasné opatrenie aj voči jeho zamestnávateľovi. Civilný sporový poriadok umožňuje uložiť neodkladné opatrenie len strane konania. Vzhľadom na túto skutočnosť označil svojho zamestnávateľa, avšak okrem uloženia povinnosti zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy si voči nemu neuplatňuje žiadne iné nároky. Nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do jeho majetku. Na podporu svojho návrhu poukázal na predbežné opatrenia, týkajúce sa žalovaného vydané viacerými súdmi, medzi inými napr. OS Bardejov, sp.zn. 3C/381/2015 z 28.09.2015, ktoré bolo potvrdené uznesením KS v Prešove, sp.zn. 5Co/420/2015 zo 17.12.2015, OS Prešov, sp.zn. 15C/505/2015 z 29.12.2015, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu Prešov, sp.zn. 7Co/60/2016 z 27.04.2016 a iné.

3. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 7Csp/10/2018 - 18 zo dňa 06.03.2018 súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300045695 z 01.02.2012 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8300045695 z 01.02.2012, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy, do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300045695 z 01.02.2012 vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou, pod sp. zn. 7 Csp/10/2018. V ďalšom súd rozhodol, že zamestnávateľ žalobcu je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300045695 z 01.02.2012 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8300045695 z 01.02.2012, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným v 1.rade. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému v 2.rade (spoločnosti PALIFOR SLOVAQUIE, s.r.o. - zamestnávateľ) zamietol. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30.03.2018.

4. Vo veci samej súd ďalej konal len so žalovaným v 1.rade, ktorého označuje ako žalovaný. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to žiadosťou o vykonanie zrážok zo mzdy a iných príjmov, Potvrdením spoločnosti PALIFOR SLOVAQUIE, s.r.o., Dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500045695 uzavretej medzi stranami sporu v súvislosti so zmluvou

o revolvingovom úvere č. 8300045695, písomným podaním žalobcu zo dňa 02.07.2018, písomným podaním žalovaného zo dňa 19.04.2018 a 25.10.2018, vyluchom a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 8300045695 zo dňa 01.02.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným je zrejmé, že žalobcovi bol poskytnutý úver v sume 1.500 eur, výška mesačnej splátky 80,37 eur, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 eur, ak však ide o výšku predpokladanej RPMN v časti žiadosti, je uvedená suma 63,32 % a v časti schváleného revolvingu je uvedená suma 60,49 %.

7. Zo žiadosti o vykonanie zrážky zo mzdy zo dňa 30.11.2017, ktorú adresoval žalovaný zamestnávateľovi žalobcu vyplýva, že žalovaný požadoval vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu v celkovej výške 2.512,49 eur k 30.11.2017 na uspokojenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8300045695. Žiadosť odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom si neplnil záväzky voči žalovanému. Žalovaný poukázal na § 551 Občianskeho zákonníka.

8. Na osobitnej listine bola uzavretá stranami aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú najprv podpísal žalobca 01.02.2012 a žalovaný 08.02.2012. Celý formulár Dohody je predtlačný, dopísané sú len osobné údaje žalobcu, číslo úverovej zmluvy a údaj o výške úveru (1.500 Eur) a výške mesačných zrážok zo mzdy (80,37 Eur).

9. V bode I. sa uvádza zabezpečená pohľadávky zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500045695 vo výške 1.500 Eur, ktorá je tvorená úverom vrátane všetkých revolvingov, príslušenstvom úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti v vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplývajú na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadných dodatkov.

10. Bod II. obsahuje text samotnej Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú strany uzavreli v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka za účelom zabezpečenia pohľadávok žalovaného uvedených v článku I. s tým, že zamestnávateľ dlžníka na základe tejto dohody je povinný vykonávať v prospech žalovaného mesačné zrážky zo mzdy dlžníka vo výške 80,37 Eur mesačne. V tomto bode je uvedené aj to, že strany súhlasia s tým, že pokiaľ nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, ale v nižšej, bude za účelom riadneho vyrovnania príslušných pohľadávok výška mesačných zrážok zo mzdy v najbližšom nasledujúcom mesiaci či mesiacoch zvýšená nad dohodnutú výšku a to najvyššiu prípustnú výšku v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozsah zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia a to všetko to doby úhrady všetkých pohľadávok v omeškaní.

11. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a v písomnom vyjadrení doručenom súdu 19.04.2018 uviedol, že prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, t. j. úhrady splátok úveru. Na jeho použitie sa teda neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tento zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako nepripustný, ako sa napr. stalo pri zabezpečovacom prevode práva k nehnuteľnosti. Zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu nevyplýva to, že v prípade zabezpečovacieho prostriedku, ktorým je Dohoda o zrážkach zo mzdy, sa vyžaduje nejaká verifikácia/schválenie zo strany súdu. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným spôsobom zabezpečenia pohľadávky, pre ktorej platnosť sa žiadne rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje ani nepredpokladá. Tvrdenia žalobcu nenachádzajú oporu v žiadnom právnom predpise. Ďalej uviedol, že pokiaľ ide o tvrdenie o jednostrannom diktovaní výšky dlhu veriteľom, je nutné zdôrazniť, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným inštitútom zabezpečenia záväzkov zmluvných strán, ktorej regulácia je upravená osobitnými predpismi. Zákon presne stanovuje, aká suma môže byť zrazená na základe výkonu zrážok. Žalobca sa podanou žalobou nedomáhal určenia výšky dlhu, a preto je jeho námietka neopodstatnená a zavádzajúca. O jednostranné diktovanie dlhu pritom objektívne nejde, pretože ten má podklad v jestvujúcom zmluvnom vzťahu (úverová zmluva). Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonným spôsobom zabezpečenia pohľadávky (§ 551 Občianskeho zákonníka) a pre jej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nepredpokladá a ani nevyžaduje. Dňa 23.12.2015 nadobudol účinnosť zákon č. 438/2015 Z.z., ktorý sa mení a dopĺňa aj zákon o spotrebiteľských úveroch. Podľa jeho znenia (§ 9 ods. 13) bolo určené, že záväzky z úverovej spotrebiteľskej zmluvy je možné zabezpečiť len dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením a

záložným právom. Okrem toho aj zo zákona č. 102/2014 Z.z. (ktorým sa novelizoval aj zákon o ochrane spotrebiteľa) vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy je stále. Žalobca sám požadoval poskytnutie úveru za ním podpísaných podmienok (vrátane dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá ma charakter nepovinného dojednaní). Z obsahu vykonanej vôle pritom nemožno zistiť, že by s takýmto zmluvným dojednaním nesúhlasil, mal voči nemu výhrady a pod. Žalovaný spochybňuje tvrdenia žalobcu, pokiaľ ide o predtlačенú formu dohody. Toto je reálnym faktom plynúcim z praxe spotrebiteľských vzťahov, a tiež aj z úpravy v Občianskom zákonníku. Ten v § 53 ods. 2 uvádza, že za individuálne nedohodnuté sa považujú také ustanovenia, s ktorými sa spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť, no nemohol ovplyvniť ich obsah. Prítom skutočnosť, že dohoda mala predtlačенú formu, nie je vôbec rozhodujúca. Aj právna prax predsa predpokladá, že spotrebiteľské dokumenty vopred pripraví dodávateľ, pričom táto skutočnosť sama osobe automaticky nezakladá neplatnosť zmluvného dojednaní/dokumentu, resp. nespôsobuje neprijateľnosť. V ďalšom uviedol, že Zmluva o úvere je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa nielen v listine označenej ako žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, ale aj zmluvnými dojednaniami. Obsah zmluvy tvoria aj zmluvné dojednaní, ktoré sú v zmysle článku 13. sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy tvoriace súčasť zmluvy o RÚ (článok 7., ods. 7.1 písm. g) zmluvných dojednaní). Z ustanovenia článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní vo všetkých prípadoch vyplýva Deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Deň splatnosti poslednej splátky úveru je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, čím je splnená požiadavka vyplývajúca z uvedeného zákonného ustanovenia. Žalovaný ďalej uviedol, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. vyžaduje uvádzanie spôsobu započítania splátky na úver, istinu a úrok len v prípade, ak sa splátky priradujú k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. O takýto typ úveru a prípad v zmluvnom vzťahu medzi sporovými stranami nejde. Pokiaľ ide o členenie jednotlivých splátok, výklad podávaný žalobcom neobstojí a je založený na formalistickom prístupe pri výklade právnej normy. K uvedenému citoval uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, č. k. 3 Cdo 146/2017. Žalovaný zároveň popieral tvrdenie žalobcu o tom, že zmluva neobsahuje uvedenie adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Adresa veriteľa pre uplatnenie reklamácie alebo sťažnosti je upravená v bode 12 ods. 12.1 Zmluvných dojednaní. Žalobca uvádza, že jeho zámerom nebolo ísť do zmluvného vzťahu so žalovaným spolu s Dohodou o poskytnutí služby. Namieta, že odplata sa platí bez ohľadu na to, či spotrebiteľ služby využije alebo nie. Tvrdenie žalobcu o tom, že službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátok v zmysle predmetnej dohody nevyužil je nedôvodné a nepravdivé, nakoľko žalobca sám požiadal o odklad splátok, čo potvrdzujú výpisom z internej evidencie žalovaného.

12. Žalobca v replike zo dňa 02.07.2018 uviedol, že predmetom konania vo veci samej je žaloba o povinnosti zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka vo vzťahu k žalovanému - spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom v Bratislave. Uzatvorením Dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly, uplatnenej veriteľom aj na základe klauzúl a bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávaniu v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Ďalším dôležitým faktom je, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je formulár, ktorého znenie je vopred pripravené zo strany žalovaného pre dlžníka. Žalobca ako dlžník nemal reálnu možnosť rozhodnúť sa, či takúto dohodu podpíše, alebo nepodpíše, pokiaľ mal záujem o poskytnutie úveru. Podpisom dohody bol nútený dobrovoľne sa podrobiť vykonávaniu zrážok bez možnosti zabránenia ich vykonávaniu, a to s veľkou pravdepodobnosťou, že sú veriteľom uplatňované aj z neprijateľných zmluvných podmienok, čím je spôsobená hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Je nepochybné, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je spotrebiteľskou v zmysle § 52 OZ a teda aj na Dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uzavretá na zabezpečenie plnenia z úverovej zmluvy sa vzťahujú zákonné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. V tejto súvislosti je nutné poukázať na to, že je dôležité spotrebiteľovi poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonfortnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok Okresného súdu Trebišov sp. zn. 6C/240/2015 z 24.05.2018 v totožnej právnej veci, ako aj rozsudok

Okresného súdu Prešov sp.. zn. 15Csp/12/2017 z 8.3.2018, kde súd rozhodol v obdobnej veci o povinnosti žalovaného zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka.

13. V duplikáte zo dňa 25.10.2018 žalovaný uviedol, že predformulované znenie spotrebiteľských dokumentov je prirodzenou súčasťou úverových produktov a všeobecne všetkých spotrebiteľských vzťahov. K svojmu tvrdeniu citoval nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. III. ÚS 3725/13. Predloženie formalizovaného návrhu dohody o zrážkach zo mzdy nie je možné považovať za postup, ktorý potvrdzuje, že zmluva nie je uzavretá individuálne a to len preto, že sa tým poskytuje domnelá ochrana spotrebiteľovi. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola predložená vo forme samostatného dokumentu s osobitným označením, ktorý bol navyše žalobcom aj osobitne podpisovaný. Pri zachovaní priemernej obozretnosti a vnímavosti spotrebiteľa je vylúčené, aby si žalobca neuvedomil, že ide o samostatný zmluvný dokument - ktorý ani nemal povinný charakter. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky, pre ktorej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje ani nepredpokladá. Žalovaný uvádza, že prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, t. j. k úhrade splátok úveru. Žalovaný popiera tvrdenia žalobcu, že Dohoda o poskytnutí služby nie je individuálne dojednaná. Dohoda o poskytnutí služby je osobitne podpisovaná. Dlžník podpísaním tlačiva Žiadosti/Zmluvy nepristupuje a neuzatvára automaticky Dohodu o poskytnutí služby. To, že uzavretie Dohody o poskytnutí služby je samostatné, napokon zdôrazňuje aj osobitné, individuálne rozlíšenie Dohody od ostatného obsahu Zmluvy o RÚ. Na základe uvedeného tvrdí, že dohoda o poskytnutí služby je individuálnym dojednaním v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Samotná Dohoda o poskytnutí služby nebola podmienkou ani predpokladom pre vznik zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľ Dohodu o poskytnutí služby uzavrieť nemusel a v podanej žalobe ani netvrdil a ani nepreukázal opak. K uvedenému citoval rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43CoR/5/2016-14. V ďalšom žalovaný poprel tvrdenie žalobcu o tom, že zmluva neobsahuje uvedenie adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, ako aj ďalších náležitostí podľa ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ. Takisto popieral tvrdenia žalobcu o absencii doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti úveru, ako aj tvrdenia žalobcu o absencii výšky, počtu a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, nakoľko nie je v zmluve výslovne rozpísané, v akej časti zo sumy splátky je splátka istiny, v akej splátka úroku a v akej výške splátka prípadných poplatkov.

14. Na pojednávanie sa dostavila iba právna zástupkyňa žalobcu. Žalobca, ktorý bol na pojednávanie predvolaný sa na pojednávanie nedostavil. Taktiež sa na pojednávanie nedostavil ani právny zástupca žalovaného a žalovaný. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju a žalovaného neúčast' a to pre pracovnú zaneprázdnenosť a z dôvodu hospodárnosti konania. Zároveň udelil súhlas, aby sa pojednávanie konalo v ich neprítomnosti.

15. Právna zástupkyňa žalobcu vo svojej výpovedi uviedla, že žalobca v plnom rozsahu trvá na podanej žalobe o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov voči žalovanému. V žalobe poukázali na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje žalovanému, aby vymáhal plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Nesúhlasí s vyjadrením žalovaného, že zmluva obsahuje všetky povinné náležitosti, ako to ukladá zákon o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje podstatné náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 a to písmeno c), f) a k) Zákona o spotrebiteľských úveroch. V súlade s § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch absencia uvedenej náležitosti nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V Zmluve o revolvingovom úvere je síce uvedená mesačná splátka 80,- eur a 37 centov v počte 42 mesiacov, s termínom splátky 30. deň v mesiaci, avšak z uvedeného nevyplýva, aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov, aká je výška splátok iných poplatkov. Rovnako aj v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi žalovaný uviedol celkovú splátku úveru, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé zložky. Ďalším dôvodom, prečo úver je potrebné brať ako bezúročný a bez poplatkov, je výška ročnej úrokovej sadzby, ktorá predstavuje výšku 70,01 %. Z internetovej stránky NBS vyplýva, že úrokové miery podobného úveru v bankách pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov, vo februári 2012 predstavoval úrok výšku 13,11 %. V danom prípade viac ako 5 násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu za spotrebné úvery poskytované bankami. V ďalšom citovala rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo/26/2011 z 26. apríla 2012, z ktorého si dovoľujeme citovať rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo/26/2011, v zmysle ktorého, pokiaľ ide o neplatnosť úrokov, tieto sú neplatné v plnom rozsahu a v danom prípade ich nie je možné modifikovať. Žalobcovi bol schválený úver vo výške 1.500,- eur, avšak vyplatených mu bolo o sumu 215,75 eur menej, nakoľko odplata za poskytnuté služby, ktorú si žalovaný berie od toho, komu poskytuje úver, hneď je splatná, hneď po

poskytnutí peňažných prostriedkov, čiže o túto sumu už vypláca menej. Žalobca si taktiež vyžiadal od žalovaného informáciu o stave, na čo mu bola doručená 19.2.2018 odpoveď, na základe ktorej mu oznámili, že ku dňu 19.2.2018 sa zaviazal splácať svoj záväzok po dobu 42 mesiacov, v mesačnej výške 80,37 eur a ku dňu 19.2. zo splátkového kalendára má uhradených 21 splátok v 100 %-nej výške a splátku 122,- eur uhradenú čiastočne vo výške 64,- eur, čiže žalovaný už v danom čase k 19.2.2018 mal uhradené zo sumy 1.500,- eur, 1.751,77 eur. Z toho zrážkami zo mzdy mu boli vykonané 2 krát platby. Podľa zmluvy o revolvingovom úvere, bod 8, bola súčasťou zmluvy aj dohoda o poskytnutí služby, bod 8.1. Dohoda o poskytnutí služby spočívajúcej v odklade splátok vo výške 215,75 eur, ktorú žalovaný hneď odpočítal po podpísaní zmluvy z istiny, a žalobcovi vyplatil teda istinu nie vo výške 1.500,- eur, ale 1.284,25 eur. Žalobca uzavrel zmluvu, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vrátane revolvingu vo výške 1.500,- eur ale reálne mu bolo vyplatených 1.284,25 eur a žalobca splatil žalovanému 1.751,77 eur, teda o 467,52 eur viac, ako mu bolo reálne vyplatené.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

19. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

20. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

21. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

26. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

28. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

29. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

30. V tomto prípade všetky zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalovaný ako dodávateľ a žalobca ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný žalovaným bez možnosti žalobcu privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalobcu ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

31. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok

(čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

32. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

33. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že na základe zmluvy o poskytnutí revolvingového úvere zo 01.02.2012 žalovaný poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 1.500 eur a žalobca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť.

34. Zároveň žalobca a žalovaný uzatvorili v rovnaký deň Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, podľa ktorej žalovaný súhlasí s tým, aby sa uspokojenie zabezpečenej pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok a aby mu zamestnávateľ zrážal mesačne zo mzdy čiastku 80,37 eur uhradil danú sumu žalovanému až do celkovej výšky zabezpečovanej pohľadávky.

35. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

36. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

37. Súd v prvom rade preskúmal platnosť predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženía nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje. Žalobca ako dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

38. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal). Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 smernice 93/13 samá vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo

dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.). Neobstojí námietka žalovaného, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená vo forme osobitnej zmluvy. Predložená dohoda o zrážkach zo mzdy má taktiež, ako aj celá úverová zmluva, charakter formulárovej zmluvy, ktorá bola spotrebiteľovi predložená na podpis bez toho, aby sa spotrebiteľ mohol reálne oboznámiť s jej obsahom a ovplyvniť jej obsah, ktorý bol vopred predformulovaný žalovaným. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 MCdo 9/2012). Žalovaný si v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú dohodu je nepochybne forma uzavretej dohody, t.j. skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola predložená spotrebiteľovi vo forme formulárovej zmluvy, bez možnosti zmeny jej obsahu, bez možnosti ju neuzavrieť. Takúto dohodu o zrážkach zo mzdy nemožno v žiadnom prípade považovať za individuálne dojednanú.

39. Aj keď preskúmaná dohoda o zrážkach zo mzdy síce má svoj základ v znení zákona, v spojení s ostatnými zmluvnými klauzulami a okolnosťami veci predstavuje nástroj na zinkasovanie úžerného plnenia, čím sa súd bude zaoberať nižšie. Dohoda o zrážkach zo mzdy mala slúžiť na vymoženie si plnení dodávateľom od žalobcu ako spotrebiteľa bez zásahu súdnej moci na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahovala všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, v ktorej žalovaný požadoval úžernícky úrok z úveru, ktorú v konečnom dôsledku súd vyhodnotil ako bezúročnú a bez poplatkov. V spojení s neprijateľnými podmienkami je podľa názoru súdu plne opodstatnená ochrana žalobcu ako spotrebiteľa. Súd preto určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody súd dospel k záveru, že uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy je absolútne neplatný právny úkon.

40. Vo vyššie uvedených súvislostiach súd poukazuje aj na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove v obdobných veciach (napr. sp.zn. 9Co/40/2018 zo dňa 07. 06. 2018).

41. V zmysle § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) písm. c) a písm. d) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

42. Podľa § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 1.1.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou podľa § 137 ods. c) a d) CSP.

43. Pokiaľ ide o žaloby, ktorými sa dlžník ako žalobca domáha určenia, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, žaloby o neplatnosť zmluvy, ide nepochybne o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, nakoľko takouto žalobou sa dlžník domáha určenia, že tu právo (na zaplatenie úrokov a poplatkov) nie je - tzv. negatívna určovacia žaloba. Naliehavý právny záujem je daný, nakoľko len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza.

44. Súd zastáva názor, že nie je viazaný tým, či spotrebiteľ vôbec namieta bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru alebo z akých dôvodov, pretože v príslušnom zákonom ustanovení sa neuvádza ako predpoklad pre takéto posúdenie uplatnenie námietky zo strany spotrebiteľa. Súd teda pri rozhodovaní musí sám posúdiť, či nastala fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle zákona, ktorá nastáva automaticky, teda bez podmienky uplatnenia zo strany spotrebiteľa.

45. Navyše určovanie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti tejto dohody ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Zo samotného zákonného ustanovenia (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) vyplýva tento naliehavý právny záujem spotrebiteľa na takomto určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky a vyslovenia jej neplatnosti. Naliehavý právny záujem je

daný vtedy, keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti takejto dohody ako zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobca žalovanému dlžný. Práve takáto určovacia žaloba poskytne žalobcovi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je i v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. 11. 2015 sp. zn.8Cdo/483/2014).

46. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a nie je preto rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie vyplývajúce cez neprijateľnej podmienky, keďže sa posudzuje, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa. Zo Smernice Rady 93/13 EHS z 5.4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, čl. 6 bod 1, vyplýva povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli pre spotrebiteľa závažné. Súd tiež poukazuje na to, že s účinnosťou od 01.01.2018 zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalších právnych predpisov v ust. § 11 ods. 4 explicitne vymedzil, že spotrebiteľ sa môže na súde domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru. Žaloba žalobcu bola na tunajšom súde podaná za účinnosti citovanej právnej normy. Žalobca tak bol oprávnený podať žalobu jednak o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, neplatnosti samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj domáhať sa určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca sa žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Domáhal sa tak iba toho, aby sa žalovaný zdržal zásahu do jeho práv, nežiadal od žalovaného žiadne ďalšie nároky.

47. Do úvahy prichádza ochrana spotrebiteľa (§ 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) spravidla uložením povinnosti zdržať sa výkonu práva z konkrétnej dohody o zrážkach zo mzdy vrátane neodkladného opatrenia, alebo v prípade neprijateľnosti dohody o zrážkach zo mzdy ochrana určením dohody o zrážkach zo mzdy ako neplatnej neprijateľnej zmluvnej podmienky (§ 298 CSP). Táto forma ochrany prichádza do úvahy pri úžernom právnom úkone ako absolútne v demokratickej spoločnosti neakceptovateľnom (neplatnom) úkone pre rozpor s verejným poriadkom, medzi ktoré pri 70,01 % ročnej úrokovej sadzbe patrí aj predmetný úver.

48. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná, umožňuje siahnúť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, na ktoré žalovaný nemá nárok, a to najzávažnejšie spočíva v úžernom protiplnení niekoľkonásobne prevyšujúcim priemer bánk (v zmysle údajov zverejnených NBS priemerná úroková sadzba v mesiaci február 2012 pri spotrebiteľských úveroch s dobou fixácie úrokovej sadzby od 1 do 5 rokov činila 13,11 % ročne). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako štvornásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

49. Maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je komplexne limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán. Nie je však neobmedzená. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Sadzbu úrokov 70,01 % ročne uvedenú žalovaným možno označiť ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom. Súd sa značne kriticky vyjadril už aj k nižším úrokovým sadzbám (napr. Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 67/2008 (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1.4.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom.

50. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

51. V zmysle zmluvy bola pôžička žalobcu poskytnutá pri ročnej úrokovej sadzbe 70,01 %. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

52. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

53. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednaní, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

54. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

55. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

56. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

57. Pokiaľ ide o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 08.02.2012 bola uvedená RPMN vo výške 66,13 %, pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 70,01 % (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky (<https://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebitelsky-uver-rpmn-rpsn.php>)). Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 1.500 eur, výšky mesačnej splátky úveru 80,37 eur, pri ich počte 42. Z daného vyplýva, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku.

58. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

59. Súd podrobil zmluvu o revolvingovom úvere zo dňa 08.02.2012 aj kontrole v súlade s ustanoveniami zákona 129/2010 Z.z. a posudzoval či zmluva o úvere má náležitosti vyžadované vyššie citovaným zákonom, alebo je potrebné v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie kogentných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

60. S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje zákonom požadované náležitosti o spotrebiteľskom úvere, nakoľko nie je rozpočítané a uvedené z čoho pozostávajú jednotlivé splátky, koľko sa z uvedenej čiastky priraduje na istinu, úroky a iné poplatky, prípadné poradia, v ktorom budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účel jeho splatenia.

61. Splátky v zmysle požiadavky zákonnej úpravy musia byť špecifikované, teda rozpísané podľa hodnoty istiny a hodnoty úroku, príp. poplatkov v jednotlivých splátkach. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (u každej takejto čiastkovej položky). Spotrebiteľ by takto nemal byť pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodit', aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť.

62. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na názory vyslovené napríklad Krajským súdom v Trnave v rozsudku zo dňa 12.2.2014 sp.zn. 11Co/34/2013, Krajským súdom v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 15.10.2013 sp.zn. 14Co/407/2012.

63. Pokiaľ ide o názor vyjadrený v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, je potrebné uviesť nasledovné:

64. V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

65. Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice. Zákon o spotrebiteľských úveroch, platný a účinný v čase uzavretia zmluvy, nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

66. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch sa tak líši od požiadavky Smernice. Zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a jednoznačne vyžaduje vyjadrenie jednak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí

okresných súdov, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa.

67. Pri rozpore medzi Smernicou a zákonom sa nemôže bez ďalšieho automaticky uplatniť Smernica pred vnútroštátnym právom. Vnútroštátny súd musí skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

68. V prípadoch, kedy súdy rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok.

69. Súd preto musí skúmať, či môže Smernici priznať nepriamy účinok. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednáť o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty.

70. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho zákona contra legem (bližšie k danej problematike napríklad aj <http://www.najpravo.sk/clanky/preco-rozsudok-sdeu-vo-veci-home-credit-slovakia-c-a-klara-biroovanie-je-sposobily-zmenit-rozhodovaci-ux-prax-vseobecnych-sudov-sr.html>).

71. V súlade s § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd zohľadňuje aj ustálenú rozhodovaciu prax súdov. Pokiaľ ide rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Biróovej, je potrebné uviesť, že judikatúra vyšších súdov sa v otázke jeho aplikácie odlišuje. Súd preto poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

72. Súd preto pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil sa k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

73. Pokiaľ ide Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15 súd poukazuje napríklad na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/104/2016 zo dňa 30. 03. 2017, v ktorom sa uvádza: „Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho zákona contra legem. Súd je preto názoru, že napriek odkazu žalobcu na predmetné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto zákona, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.“

74. Zároveň súd poukazuje na názor vyslovený Krajským súdom v Trenčíne v rozhodnutí sp.zn. 27Co/36/2017 zo dňa 28. 02. 2017: „K poukazu na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 zn. C-42/15 odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4. júla 2006, C-212/04 Adeneler, v ktorom uviedol, že povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva (pozri analogicky rozsudok zo 16. júna 2005, Pupino, C-105/03, Zb. s. I-5285, body 44 a 47). Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho, toto právo prináleží len vnútroštátnym súdom.“

75. Súd tiež poukazuje na ďalšie rozhodnutia, a to na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/2/2017 zo dňa 28. 06. 2017, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16Co/7/2017 zo dňa 24. 07. 2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/164/2017 zo dňa 27. 06. 2017.

76. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že formulárová zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 08.02.2012 neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a z dôvodu absencie týchto údajov v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere podpísanej oboma účastníkmi zmluvného vzťahu, tak ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. l) zák. o spotrebiteľských úveroch, preto je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

77. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred nepriateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

78. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len kolektívne záujmy spotrebiteľov). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

79. Nakoľko Dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 08.02.2012 chcel žalovaný od žalobcu ako spotrebiteľa bez zásahu súdnej moci vymôcť plnenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 08.02.2012, na ktoré nemal nárok, nakoľko zmluva bola v dôsledku absencie obligatórnych náležitostí vyhodnotená ako bezúročná a bez poplatkov a žalobca zároveň na jej základe požadoval úžernický úrok, súd musel vyhovieť žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal, aby sa žalovaný zdržal porušenia jeho práv a povinností stanovených zákonom a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 08.02.2012 uzavretej k zmluve o revolvingovom úvere č. 8300045695.

80. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

81. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

82. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

83. Súd žalobe žalobcu vyhovel v plnom rozsahu, preto žalobcovi patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

84. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.